

Realkompetansevurdering - Hva og hvordan

Svein Andreas Zylla, Voksenopplæringa i Tromsø
Med litt redigering av Helle Sletvold

Hva er realkompetanse?

Opplæringen for voksne skal bygge på kompetansen deltakeren allerede har. Dette står i opplæringsloven § 18-1.

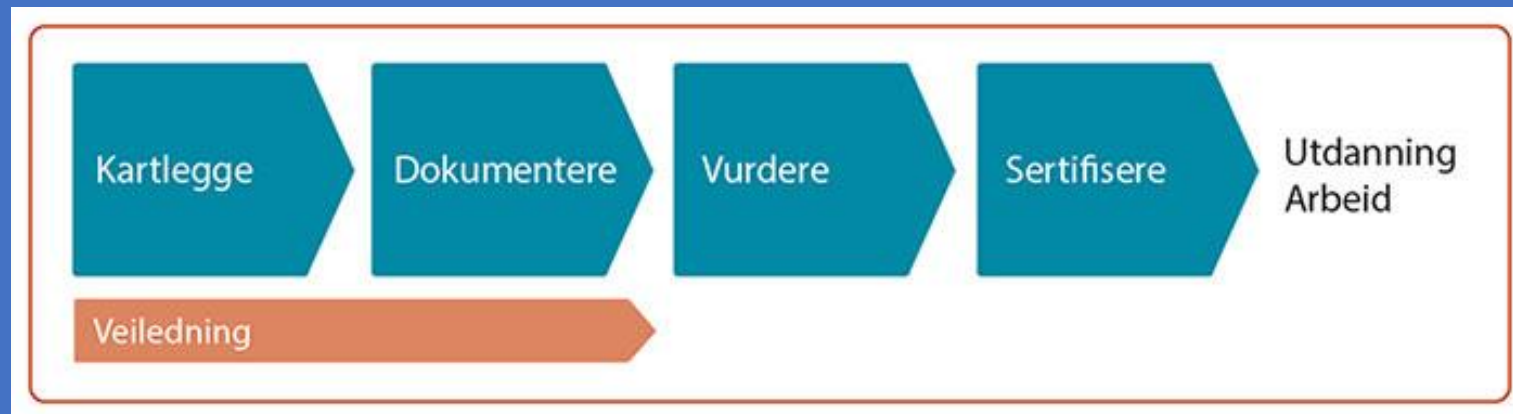
- all kompetanse som du har skaffet deg gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring.
- alle kunnskaper og ferdigheter tilegnet gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte.
- Definisjonen bygger på en anerkjennelse og forståelse av at læring skjer i mange sammenhenger og på ulike arenaer. Det innebærer at det er mulig å oppnå kompetanse som er likeverdig og på nivå med kompetanse oppnådd innenfor det formelle utdanningssystemet.

*Nasjonalt
Kvalifikasjonsrammeverk for
livslang læring*

Hva er realkompetansevurdering?

- Å vurdere den enkeltes kompetanse opp mot fastsatte kriterier. Vurderingen kan føre til avkortet opplæring, opptak til studier, fritak fra deler av et studium, ny jobb eller høyere lønn.

Hvordan vurderes
realkompetansen?

Realkompetansevurdering på grunnskolens område

- **Hvem?**

- Søkere med rett til grunnskoleopplæring for voksne
 - Over opplæringspliktig alder
 - Ikke rett til videregående opplæring
 - Trenger grunnskoleopplæring

- **Hensikt**

- Dokumentere kompetanse tilsvarende grunnskole etter tiende trinn i ett eller flere fag- og få adgang til å søke videregående opplæring (sluttvurdering)
- Tilpasse opplæringstilbud (tilpasning)

Fase 1:

Veiledning og avklaring

Søker fyller ut søknadsskjema for
realkompetansevurdering
Ligger på hjemmesiden:
voksenopplaringen.tromsokolen.no

- Personalia
- Skolegang i Norge
- Skolegang i hjemland/andre land
- Mål med utdanning
- Fag?
- Dokumentasjon

Tromsø kommune

SØKNADSSKJEMA REALKOMPETANSEVURDERING

Skjemaet skal brukes for minoritetsspråklige søkere ikke kan dokumentere grunnskole fra hjemlandet. Du er minoritetsspråklig dersom du har annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, eller dansk.

Personlige opplysninger				
Etternavn/fornavn	Mann ☐	Kvinne ☐	Fødselsdag/år	Personnummer
Adresse			Postnummer	Sted:
Telefonnummer:	Nasjonalitet		Søker kom til Norge (dato)	
E-postadresse:				

Tidligere skolegang i Norge:				
Norsk kurs (antall timer):		Oppnådd nivå, norskprøver (A1, A2, B1?):		
Annet (navn på skole):		Lytting		Tekstskrivning
		Leseforståelse		Muntlig prøve

Veiledning og avklaring: Møte med søker

- Informere om rettigheter etter opplæringsloven.
- Avklare om den voksne har rett til grunnskoleopplæring for voksne.
- Avklare hvorfor den voksne ønsker å bli realkompetansevurdert.
- Få en første kjennskap til hvilken kompetanse den voksne har, blant annet ved å kartlegge hvilken arbeidserfaring og annen aktuell erfaring den voksne har.
- Informere den voksne om hans eller hennes muligheter ved godkjent realkompetanse.

Veiledning og avklaring: Møte med søker

Fomell kompetanse

Fullført og eventuelt avbrutt opplæring fra Norge eller utlandet.

Ikke-formell kompetanse

Kurs eller kompetansehevende tiltak på arbeidsplassen, i regi av et studieforbund eller andre.

Uformell kompetanse

Kunnskap og ferdigheter gjennom arbeid, organisasjonsarbeid, annet frivillig arbeid eller erfaring fra andre steder der læring ikke er det primære formålet.

Uformell læring er ikke organisert eller strukturert med hensyn til mål, tid eller læringsstøtte, og den er i de fleste tilfeller utilsiktet fra «elevens» side

Udir.no

Fase 2: Kartlegging av kompetanse

- Få klargjort hvilken kompetanse den voksne har.
 - Dokumentasjon: Kursbevis, kompetansebevis, attester, ev uttalelser fra arbeidsgivere
- Avgjøre om det er behov for å kartlegge den voksnes kompetanse ytterligere

Kartlegging av kompetanse

Lokalt utviklede fagprøver i de ulike fagene som bygger på kompetansemålene i gjeldende læreplaner.

Kandidaten svarer på foretrukket språk. Tolk ved behov

Fagsamtaler med faglærere ca en uke etter gjennomført fagprøve. Samtalen bygger på besvarelsen. Tolk ved behov.

Hvordan lage oppgaver

Ikke som dette...

Oppgave 3

a) I Norge er haren hvit om vinteren og brun/grå om sommeren. Hvorfor?

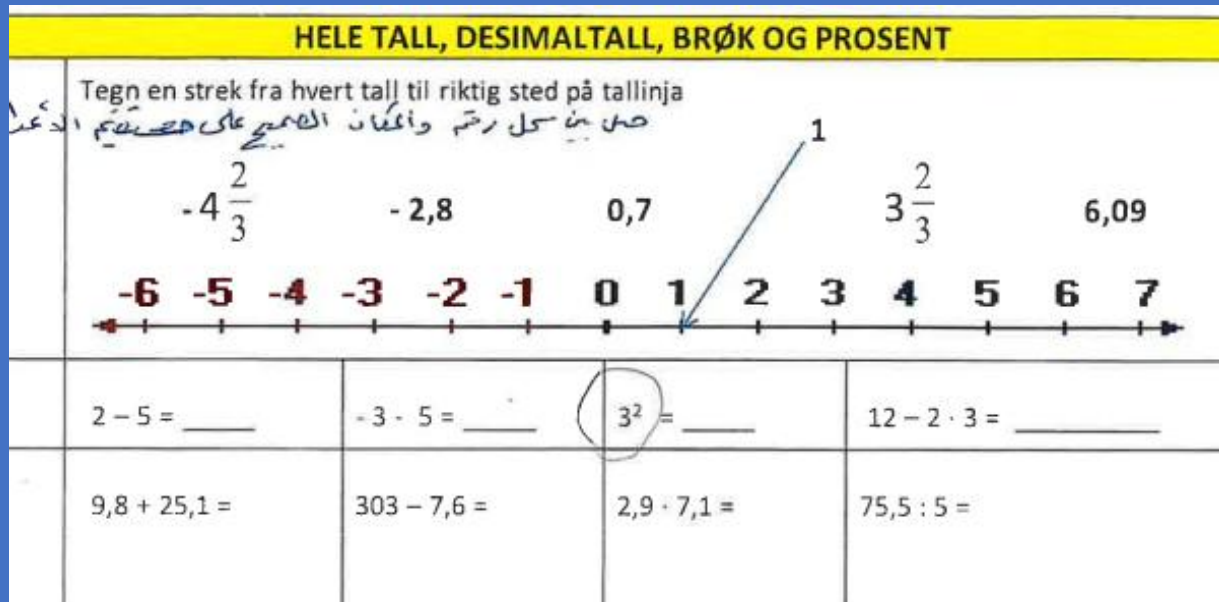
Men mer som dette:

Oppgave 4

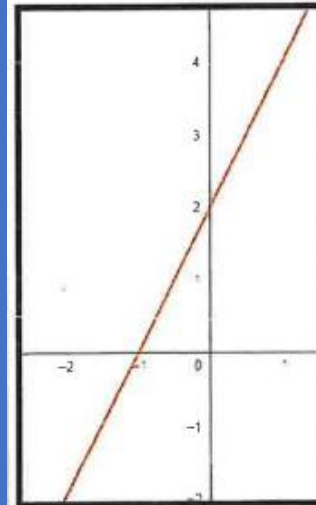
a) Hvordan forandrer naturen seg i løpet av et år? Ta gjerne utgangspunkt i ditt hjemland.

Matematikk

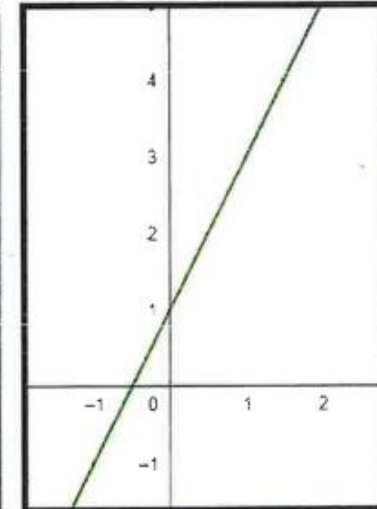

Skriv riktig funksjonsuttrykk under grafene.

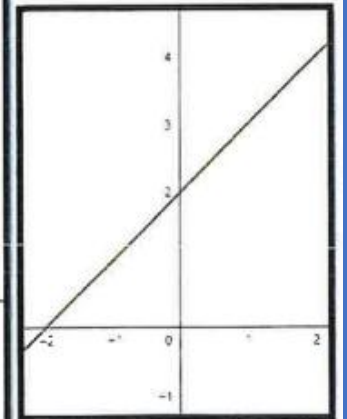
$$f(x) = x + 2$$

$$g(x) = 2x + 2$$

$$h(x) = 2x + 1$$

Kompetansemål for realkompetansevurdering på Voksenopplæringa i Tromsø.

NORSK

Her ser du noen sentrale kompetansemål fra læreplanen i norsk. Læreplanen finner du her: <https://www.udir.no/kl06/NOR1-05>. Bruk utsagnene når du forbereder deg. De er utgangspunkt for samtale og testing.

1.	Jeg kan føre en samtale på norsk med fokus på faglig innhold i norskfaget.
2.	Jeg har lest skjønnlitteratur og kan fortelle om min egen leseerfaring.
3.	Jeg kjenner til en norsk/utenlandsk forfatter og kan fortelle om hans/hennes forfatterskap.
4.	Jeg kjenner til forskjellige sjangre innen skjønnlitteratur og saklitteratur og kan fortelle om typiske sjangertrekk.
5.	Jeg kan lese og analysere ulike typer tekster i ulike sjangre.
6.	Jeg kan snakke om det norske språket med grammatiske begreper som for eksempel verbal, subjekt og objekt.
7.	Jeg kan forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske målformer.
8.	Jeg vet hva kildekritikk, personvern og opphavsrett er.
9.	Jeg kan skrive en tekst på cirka en side og svare på en gitt oppgave. Teksten min er på et formålstjenlig nivå innen ordforråd, rettskrivning og grammatikk.

Realkompetansevurdering norsk

Velg **en** av oppgavene. Besvarelsen bør være på minst en side.

1. Les den vedlagte teksten: «Norsk er nøkkelen til arbeid og integrering».

Gi først en kort beskrivelse av Kam Obale Okot og hans møte med Norge. Vurder deretter om god norskkompetanse er viktig når man skal bo og arbeide i Norge. Lag overskrift selv.

2. Mobiltelefoner, i-pader og datamaskiner – moderne teknologi er en del av hverdagen for alle. Skriv en tekst der du peker på både fordeler og ulemper ved å bruke moderne teknologi. Lag overskrift selv.

3. Hvilke assosiasjoner får du når du tenker på Norge og nordmenn? Finnes det noe som er typisk norsk? Skriv en sammenhengende tekst med utgangspunkt i disse spørsmålene. Lag overskrift selv.

Samfunnsfag

3-delt

Historie

1. Hva er en revolusjon? Kan du fortelle om en revolusjon i historien?
2. Hva er nasjonalisme?
3. Fortell om FN (eng.: UN). Hva gjør FN?
4. Hva er kolonialisering? Har du eksempler på dette?
5. Hvordan tenker du om arbeidsmarkedet i framtiden? Vil for eksempel noen yrker bli borte? Hvilke nye yrker har vi fått? Hvorfor?
6. Hvordan kan vi vite noe om historien? Hvilke kilder kan vi bruke?

Engelsk

2-delt

SECTION TWO

Choose **one** of the topics below:

1. To what extent is English relevant for your area of study and future profession? (You may think in terms of future work, studies, travels, communication etc.)

Write a personal text where you reflect upon this question.

2. Write a personal text in which you describe your present time job or the job you hope to get. Include information about the training and skills you need for the job, what you do, how you deal with people you meet through your job, and what career prospects the job might offer.

3. You are a foreigner who has been living in Norway for some time. How would you describe your experience?

Call your essay: "Norway through foreign eyes"

4. We live in a world where technological inventions seem to rule our lives: TV, video, electronic games, computers, the Internet etc. Are we in the process of creating a society where human feelings, family and friends have no place? Discuss. Choose your own title.

Fase 3: Vurdering og verdsetting av kompetanse

Kommunen avgjør om kompetansen den voksne viser, er likeverdig med den kompetansen som oppnås gjennom grunnskoleopplæring etter læreplanverket.

RKV i Tromsø kommune

- Faglærere med kompetanse i faget og innsikt i gjeldende læreplan
 - Utarbeider prøver
 - Vurderer besvarelser
 - Gjennomfører fagsamtaler med kandidater
- Fra 01.01.20: Åpning for bruk av tolk ved RKV.
 - Hvis tolk: Fagkompetanse, gjerne undervisningskompetanse eller undervisningserfaring

Sensurmøte med involverte faglærere og eventuelt tolk

- Fagvis gjennomgang av kandidatens kompetanse i de ulike fagene
 - Vekt på kandidatens kompetanse
 - Vurdering av likeverdig kompetanse
- Godkjent?
 - Kompetanse tilsvarende karakteren 2 eller høyere

Fase 4: Dokumentasjon – Enkeltvedtak

- Dokumentere resultat og innhold i vurderingen i et enkeltvedtak
- Utarbeide kompetansebevis hvis kandidaten har fått godkjent kompetanse i minst ett fag (se mal hos Udir eller HK-Dir)
- Gi råd om eventuell plassering på grunnskole
 - Danner grunnlag for eventuelt vedtak om grunnskoleopplæring

Vurdering av realkompetanse i grunnskoleopplæringen for (navn)
[Navn på kommune, skole, opplæringscenter e.l.] viser til søknad om realkompetansevurdering i grunnskolen datert [dato]. Du ønsker å bli realkompetansevurdert i [navn på fag].

Vedtak

[Navn] fødselsnummer] har etter en realkompetansevurdering fått **godkjent** følgende [fag/deler av fag] i grunnskoleopplæringen:

- oversikt i punktliste.

[Navn på fag/deler av fag] er **ikke godkjent**.

Rettslig grunnlag

Voksne som er over opplæringspliktig alder, som trenger grunnskoleopplæring, og som ikke har rett til videregående opplæring etter § 3-1, har rett til grunnskoleopplæring for voksne, jf. opplæringslovens § 4A-1. De som har rett til grunnskoleopplæring for voksne, har også rett til realkompetansevurdering.

Etter forskrift til opplæringsloven § 4-6 skal realkompetansevurderingen gjøres opp mot kompetansemålene i læreplanen for faget i grunnskolen. Vurderingen skal vise at kompetansen er likeverdig med den oppnådd gjennom grunnskoleopplæringen. Realkompetansen kan godkjennes i hele eller deler av fag. Kommunen har ansvaret for at vurderingen blir utført uten ugrunnet opphold og på forsvarlig grunnlag.

Tendenser

- Vi realkompetansevurderer klart mest i engelsk
- Vi godkjenner klart flest kandidater i samfunnsfag
- Vi godkjenner færrest kandidater i norsk

....og:

- Vi godkjenner svært sjelden kandidater i alle fem fag

Noen råd

- Gjør alt dere kan for å bistå deltaker med å finne / oppdrive dokumentasjon på formell kompetanse før en eventuell RKV- prosess
- Vær bevisst intensjonen med RKV:
 - Få godkjent grunnskole- hele, deler eller bare ett fag?
- Avvent litt- hvis det er mulig
 - Kun mulig å gjennomføre RKV en gang
 - Tidlig fase i introduksjonsløpet er kaotisk og kompleks for mange, og kanskje ikke et optimalt tidspunkt for å hente opp eller gjengi kunnskap og kompetanse.
 - Det er alltid en fordel å ha en viss norskkompetanse før RKV.

Kompensasjon

Honorering realkompetanse

- ☐ Planleggingstid: 1,5 t per fag
- ☐ Retting: 0,5 t per kandidat
- ☐ Planlegging av samtale: 0,5 t per kandidat
- ☐ Gjennomføring av samtale: 0,5 t per kandidat
- ☐ Sensurmøte: 1 t
- ☐ Faglærer skriver vedtaket med begrunnelse

Hvordan lage oppgaver